

MIÉRT

szerepel a

BIBLIÁBAN AZ

1János 5,7-8

Spirit is truth.

7 ^jFor there are three that bear record in heaven, the ^kFather, the ^lWord, and the ^mHoly ^{*}Ghost: and these three are ⁿone.

8 And there are three that bear witness in earth, ^othe Spirit, and the water, and the blood: and these three agree in one.

9 If we receive the witness

MIÉRT
szerepel a
BIBLIÁBAN AZ
1János 5,7–8

Miért szerepel a Bibliában az 1János 5,7–8

Why 1 John 5.7–8 is in the Bible

Product Code: HUNA102

ISBN 978 1 86228 623 8

© 2025 Trinitarian Bible Society

contact@tbsbibles.org
tbsbibles.org | tbsonlinebible.com

© 2025 Trinitarian Bible Society

William Tyndale House, 29 Deer Park Road, London SW19 3NN, England

Registered Charity Number: 233082 (England) SC038379 (Scotland)

Copyright is held by the Incorporated Trinitarian Bible Society Trust
on behalf of the Trinitarian Bible Society

PDF/08/25

MIÉRT SZEREPEL A BIBLIÁBAN AZ 1JÁNOS 5,7-8

⁶Ez az, aki víz és vér által jó vala, Jézus a Krisztus; nemcsak a vízzel, hanem a vízzel és a vérrel. És a Lélek az, amely bizonyóságot tesz, mert a Lélek az igazság. ⁷Mert hárman vannak, akik bizonyóságot tesznek **a mennyben, az Atya, az Ige és a Szent Lélek: és ez a három egy.** ⁸**És hárman vannak, akik bizonyóságot tesznek a földön, a Lélek, a víz és a vér: és ez a három is egy.**

Az elmúlt hónapokban társulatunk több támogatója azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy miért szerepel a Bibliában az 1János 5,7-8 toldalék, az ún. Comma Johanneum (a fenti bibliaversekben félkövér betűkkel szedett szakasz). Ezek a támogatóink olyan bibliafordításokkal találkoztak, amelyek megjegyzés nélkül kihagyják ezt a részt.¹ Aztán szembesültek egyes szerzőkkel is, akik ellenzik a szakasz belefoglalását.² Hallottak olyan prédikátorokat, akik kerülik ezt a részt, hogy megússzák a vitát. Támogatóink viszont úgy gondolják, hogy ez a szakasz jogos része a Szentírásnak. Hasonlóképpen vélekedik erről társulatunk is, a Westminsteri Hitvallás³ szerzőivel és hosszú évszázadok istenfő férfiával együtt. Ezek közül

hárman, akiknek befolyásos írásai három évszázadot ívelnek át – Matthew Henry, R. L. Dabney és Edward Hills –, műveikben kiálltak e szakasz mellett. Jelen írás célja, hogy közzé tegyük ennek a három férfinak az érvelését a Comma Johanneum belefoglalása mellett.

Körbevesz minket csupa olyan tudományos érvelés, amely e szakasz beillesztését ellenzi. John Stott a következőket állította a 7. versről:

„Ezt az egészet egy betoldásnak kell tekintenünk, a 8. versben szereplő „a földön” szavakat beleértve... Ezek a szavak a tizenötödik század előtt egyetlen görög kéziratban vagy idézetben sem fordulnak elő. Először egy homályos eredetű latin kéziratban bukkannak fel és úgy

kerültek bele a hivatalos Bibliába, hogy Erasmus – bár vonakodva –, mégis beillesztette őket szövegének harmadik kiadásába. Jogosan hiányoznak az RV és a RSV bibliákból⁴ [az angol Engedélyezett Fordítás, a King James Biblia revideált változatai – ford. megj.]”

A Princeton Theological Seminary görög tudósa, B. M. Metzger a következőket állítja:

„A teljes Újtestamentumot tartalmazó késői tizenötödik és korai tizenhatodik századi kézirat... az első felfedezett görög kézirat, amely tartalmazza a három mennyei tanúra vonatkozó szakaszt (1János 5,7–8).”⁵

Ilyen kijelentések fényében, hogyan lehet a szakasz befoglalása mellett érvelni? Mégis, sok tudós érv az 1János 5,7–8 megtartása mellett szól és bőven akadnak tudós férfiak, akik közre is adták azokat az érveket. Ezért idézünk ezek közül háromnak az írásából. Az anyag nagyobb részét szó szerint adjuk vissza, noha jellege eléggé technikai. Az olvasó ennek ellenére valószínűleg képes lesz követni fejtegetéseik fő pontjait és áldásként élheti meg az Isten Igéjével kapcsolatosan megfogalmazott magyarázataikat.

A BELEFOGLALÁS MELLETT SZÓLÓ SZÖVEGI BIZONYÍTÉKOK

Először meg kell állapítanunk, hogy Metzger kijelentése első olvasatra azt

a benyomást kelti, mintha az 1János 5,7–8 egyetlen 1500 előtti iratban sem fordulna elő. Azonban az MS61 volt az első felfedezett görög kézirat, amely tartalmazza a szakaszt. De ez nem a legkorábbi kézirat, amelyben megtalálható ez a rész. Ez csupán az első olyan talált kézirat volt, amelynek része ez az ige.⁶ Metzger később beismeri, hogy a *Comma Johanneum* előfordul egy 12. századi, egy 14. századi és egy 16. századi kéziratban is. „A *Comma* legkorábbi ismert idézése egy *Liber apologeticus*⁷ című, negyedik századi latin értekezésben található.”

Edward Hills beismeri, hogy ezt a részt sokkal kevesebb görög kézirat támogatja, mint az Újtestamentum egyéb szakaszait. Azonban rengeteg egyéb ókori kézirat bizonyítja a hitelességét. Hills ekképpen fogalmaz: „A *Comma Johanneum* első egyértelmű idézése két, 4. századi spanyol püspök írásában történik... Aztán az 5. században több ortodox afrikai szerző is idézi a Szentháromságtan védelmében a vandálok tagadásaival szemben. Ez utóbbiak fanatikusan ragaszkodtak az áriuszi eretnekséghez.” „A *Comma Johanneum* korai létezésére bizonyítékot találunk a latin változatokban és a latin egyházatyák írásaiban.” Ezek például Kúpriánosz (250 körül) és Kassziodorusz (480–570), valamint az 5. és 6. századi ólatin kéziratok, köztük az ólatin nyelven fogalmazott *Speculum* című tanulmány. Megtalálható még a későbbi Vulgata kéziratainak túlnyomó többségében és a kelemenai Vulgatában.⁸

A BELEFOGLALÁS MELLETT SZÓLÓ BELSŐ BIZONYÍTÉKOK

A Westminsteri Hitvallás 17. századi megfogalmazói elfogadták az 1János 5,7-8 belefoglalását és felhasználták a Szentháromság tanának megvédésére. Voltak mások is, akik meggyőződve a szakasz szentírási jellegéről *belső* bizonyítékokat szolgáltatottak. Ezek magából a szövegből erednek és évszázadokon át idézték őket a szakasz és az általa támogatott Szentháromság-tan védelmében.

XVIII. század: Matthew Henry

Matthew Henry (1662–1714), egy walesi nonkonformista bibliamagyarázó „az evangélium hűséges, alázatos, buzgó, hithű hirdetője, a lelkek szerető pásztor, és bölcs lelki atya volt. Az Ó- és az Újtestamentum magyarázata révén vált híressé. Ez a műve ma a Matthew Henry Kommentár címen ismert... Kommentárjának értékét nem kritikai, hanem gyakorlati és áhítatos jellege adja meg”⁹ Henry¹⁰ nem tekintett közömbösen az 1János 5,7-8 görög kéziratok általi támogatottságára, hanem azt mondta ezzel kapcsolatosan: „Azt hozzák fel, hogy sok korai görög kézirat nem tartalmazza. Itt és most nem akarunk vitába bocsátkozni. Úgy tűnik, a kritikusok között sincs egyetértés azon a téren, hogy melyik kézirat tartalmazza és melyik nem. Az általuk tanulmányozott kéziratok épségéről és értékéről sem tájékoztatnak minket kielégítően... De hadd foglalkozzanak

ezzel az üggyel a másolatok értelmes szakértői. Akkor is van néhány józan feltevés, amely úgy tűnik, hogy a jelenlegi szöveg és olvasat mellett szól.”¹¹ Ebből a megfontolásból Henry megfogalmaz néhány józan feltevést:

(1.) Ha kitörölnénk a 7. verset, akkor a 8. úgy festene, mint egy ismétlése annak, ami elhangzott a 6. versben... Ez közel sem biztosítana olyan nemes bevezetést a három tanúnak, mint a jelenlegi olvasat.

(2.) Megfigyelhető, hogy sok másolat ezt a jellegzetes mondatot ekképpen adja vissza: *Hárman vannak, akik bizonyítást tesznek a földön*. Nos, ez nyilvánvalóan ellentétben van egy bizonyos tanúval vagy egyéb tanúkkal. Emiatt mondják nekünk a szöveg ellenzői, hogy ezt a mondatot ki kellene hagynia azoknak a kiadásoknak, amelyek szeretnék azt belefoglalni. Mégis, pontosan ennél az oknál fogva, mindegyikben benne kellene lennie. Nézzük a 6. verset... Itt még nem lehet természetes és helyes módon hozzátenni: *Mert hárman vannak, akik bizonyítást tesznek a földön*, hacsak nem feltételezzük, hogy az apostol azt akarja mondani nekünk, hogy mindegyik tanú olyan, mint a földi tanúk. Valójában ő minket arról akar biztosítani, hogy közülük az egyik tévedhetetlenül igaz, vagy maga az igazság.

(3.) Megfigyelték, hogy még a görög szövegben is sokféle olvasat található...

(4.) A hetedik vers nagyon is egyezik az apostol stílusával és teológiájával... A Szentlelket, mint Jézus Krisztusra mutató tanút ekképpen említeni teljesen egybecseng szóhasználatával és evangéliumával.

(5.) Aztán, sokkal valószínűbb volt egy másoló figyelmetlensége vagy a másolandó példány elmosódott vagy megrongálódott szövege miatt elveszíteni, kihagyni ezt az oldalt, mintsem egy betoldónak kitalálni és beilleszteni azt. Lehet, hogy az oldal teteje vagy alja elkopott, vagy elhasználódott az anyag, amelyre a régiek írni kényszerültek. Nagyon merész és arcátlan kellett legyen az, aki azt remélte, hogy megússza a leleplezést és a szégyent; ugyanakkor szentségtörő is, mivel arra vetemedett, hogy megtoldjon egy feltételezett szent könyvet.

(6.) Végül, mikor az apostol bemutatja a keresztyén ember világot legyőző hitét és annak alapját, a Jézus Krisztus melletti elköteleződést, valamint a különféle tanúskodásokat, amelyek Jézus Krisztus mellett szóltak a világban, aligha feltételezhető, hogy kihagyná az őt kísérő legfelsőbb tanúságtételt, főleg ha figyelembe vesszük az általa levont következtetést (9.v.)... A három földi tanú között nem szerepel Isten összes tanúja, valójában egyik sem, amely valószínűsíti és

közvetlenül Isten. A szöveg ellenzői közül a szentháromságtagadók vitatják, hogy akár a Lélek, akár a víz vagy a vér maga Isten lenne. Ellenben, jelenlegi olvasatunk a különböző tanúk és tanúságtételek egyszerű felsorolása, amelyek erősítik az Úr Jézusról szóló igazságot és az istenségéről szóló tant. Így élénk tárja a Krisztusba vetett hit indítékának legkiválóbb összefoglalását vagy lényegét, az Üdvözítő által felmutatott igazolásokat és keresztyénségünk bizonyítékait, amelyeket Isten Könyvében találhatunk. Ennek a beszámolóknak alapján a szöveg méltó a teljes elfogadásra, ha nem is vennénk figyelembe a szentháromságtant.¹²

„Mivel ilyen ésszerű érvek támogatják álláspontunkat, továbbmegyünk”¹³, írja Henry. Ezután nekilát a szakasz magyarázásának, mégpedig a „mennyei tanúk hármasságának”¹⁴ értelmében. Majd ezt a részt a következő kijelentéssel fejezi be: „Erről a három tanúról (akik jobban különböznek egymástól, mint az előző három) annyira nem is azt állítja, hogy *egyek*, hanem azt, hogy *egyért* vannak, azaz egy és azonos a céljuk és okuk, más szóval maguk között *egyetért*enek ugyanabban a dologban és ugyanarról tesznek bizonyosságot, mint a mennyei tanúk.”¹⁵

XIX. század:

Robert Lewis Dabney

Az 1János 5,7–8 nem maradt támogatók nélkül a xix. században

sem. Ezek közül a legismertebb Robert Lewis Dabney. Azt írták róla: „Ő volt az [Amerikai] Déli Presbiteriánus Egyház legkiválóbb alakja és vezető teológiai irányadója, az Egyház eddigi legtermékenyebb teológiai szerzője... Prédikátorként, tanítóként és szerzőként egyformán kiemelkedő volt... [Segített] újjászervezni a reformált egyházak történelmi hitét annak a teológiai térnyerésnek a közepette, amely meghatározta a tizenkilencedik század korai éveit.”¹⁶ A Comma Johanneum-ról Dabney azt mondta: „a sokat vitatott szöveg az 1János-ban, az a bizonyos 7. vers, szintén jó példa a belső bizonyítékok értékességére, amelyet a mostani kritikusok bevallottan elvetnek.”¹⁷

Tehát a kiiktatás elleni belső bizonyíték a következő megingathatatlan pontokban összegezhetők:

Először, ha mégis kiiktatnák, a hímnemű névelőt, a számnevet és a járulékszót... közvetlenül három semlegesnemű főnévvel kellene egyeztessék, ami leküzdhetetlen és nagyon ostoba nyelvtani nehézség. De, ha a vitatott szavak maradnak, közvetlenül egyeznének két hímnemű és egy semlegesnemű főnévvel..., mely felsorolásban, egy jólismert mondattani szabály szerint, a hímneműek szabják meg a nemet, és nem a hozzájuk társuló semlegesnemű...

Másodszor, ha azonban kiiktatnák, a hatodik versre a nyolcadik következne, ez pedig

nagyon csúnya, kínos, és látszólag értelmetlen lenne, mert közvetlen egymásutánban megismételné a Lélek tanúskodását.

Harmadszor, ha valóban kiiktatnák, akkor a nyolcadik vers végén található mondat [és ez a három is egy], értelmetlen utalást tartalmazna... „És ez a három is egy” (mint a fentebb említett)... Mi az a fentebb említett egység, amelyben ezek hárman egyeznek? Ha kivágjuk a hetedik verset, akkor nincs ilyen... Ha pedig a helyén hagyjuk, akkor minden világos: a három földi tanú a korábban említett egység mellett tanúskodik, amelyet az Atya, az Ige és a Lélek alkot.¹⁸

Az egészre egy olyan koherencia jellemző, amely nagyon erős belső bizonyítékot képez a bevett szöveg eredetisége mellett.¹⁹

Ezután Dabney azokra a körülményekre emlékezteti olvasóit, amelyek között János apostol első levelét írta: „Írásának célja figyelmeztetni [a címzetteket] a csábítók ellen (2,16), akiknek eretnoksége, régóta megjövendőlvé, mostanra már kifejlődött és Jézus Krisztus igaz fiúságának és megtestesülésének (4,2) tagadása volt.” Erre az eretnokségre válaszol az 5,7-ben az apostol kijelenti „az Atya, az Ige és a Lélek egységét, mégpedig a legszigorúbb pontossággal.” Részletezve kijelenti

Jézus igaz emberi voltát, és annak a víznek és vérnek a tényleges

kiontását, valamint a Lélek általi alkalmazását, amelynek saját maga szemtanúja volt, és amelyről annyira hangsúlyosan tanúskodik evangéliumában, a 19,34.35-ben... Nos, amikor halljuk, amint az apostol levelének a fentebb idézett fejezetében azt közli „gyermekeivel”, hogy a két eretnecség – amelyek csábításai elleni védekezésül szánta levelét – a következő: az Istennel fiúsági viszonyban levő Krisztus tagadása és a megtestesülésének kétségbevonása, és... látjuk, hogy befejező tanúságtételében pontosan ezt a két tévedést zárja ki..., nehéz elhinni, hogy az adott körülmények között bármi egyebet írhatott volna, mint amit a bevett szöveg neki tulajdonít? Ha meghagyjuk a hetedik verset, akkor az egész szakasz úgy van megfogalmazva, apostoli bölcsességgel, hogy egyszerre zárja ki mindkét tévelygést.²⁰

Dabney önként elismeri, hogy a görög kéziratok szigorú hagyománya szerint nem találunk erőteljes támogatást az 1János 5,7 befoglalására. De ezen a ponton „a latin egyház ellenkezik a görög” egyházzal.²¹ „Erős, valószínűnek látszó érvek engednek arra következtetni, hogy a keleten forgalomban levő szentírási szöveg rosszindulatú módosítást szenvedett a híres Origenésznek köszönhetően.”²²

Akik a keresztyén felfogást a legjobban ismerik, azok tudják a legjobban, hogy Origenész

volt a nagy rongáló, és a forrása, de legalábbis a legkoraibb csatornája a majdnem összes spekulatív tévelygésnek, amely a rá következő századokban az egyházat gyötörte... Nem hitt a Szentírás teljes ihletettségében és csálhatatlanságában, azt tartva, hogy az ihletett férfiak nagyon sok dolgot homályosan fogtak fel és fogalmaztak meg... Kifejezetten tagadta az Istenség személyeinek consubstantialis [egylényegű – ford. megj.] egységét és magát a megtestesülést. Ezek pontosan azok a tételek, amelyek a legvilágosabban vannak megfogalmazva az általunk vizsgált, különböző tanbeli szövegekben.²³

Hadd válasszon az elfogulatlan olvasó... e tények fényében! Azt gondoljuk, hogy velünk együtt majd arra a következtetésre jut, hogy a valószínűség súlya nagy mértékben ennek az elméletnek az oldalára billen, nevezetesen, *hogy a szentháromságellenzők, néhány olyan kódexet találva, amelyből ezek a tanbeli olvasatok Origenész és iskolája féktelen kritikája révén már kivesztek, szorgalmasan terjesztették azokat, miközben – egyéb esetekben – volt merszük hozzá toldani a hasonló típusú kihagyásokhoz.*²⁴

XX. század: Edward F. Hills

A xx. század során a Comma Johanneum kiiktatásával vagy zárójelbe

helyezésével a modern bibliafordítások többsége sok keresztyént meggyőzött arról, hogy ez nem igazán része a Szentírásnak. Istenfélő férfiak és nők azonban továbbra is támogatják a szakasz megtartását. Közülük való Edward Freer Hills, aki „a Yale Egyetem kitüntetett latin szakos végzője és a Phi Beta Kappa társaság tagja volt. Azután a Westminster Theological Seminary-ban alapszakos diplomát szerzett teológiából, valamint mesterit a Columbia Theological Seminary-ban”. Végül a Harvardon a teológia doktorává avatták az újszövetségi szövegkritika szakterületén.²⁵ Hill a szövegkritikát támogató egyetemeken folytatott tanulmányai ellenére megőrizte szigorúan konzervatív álláspontját, a bevett szöveg [Textus Receptus] egyik rendületlen védelmezőjeként.

Hill elismeri, hogy a *Comma* valóban nem élvez támogatást a görög kéziratok részéről. Erasmus kihagyta nyomtatott görög Újtestamentuma első (1516) kiadásából, de visszahelyezte a harmadik kiadásban (1522).²⁶ Némelyek azt tartják, hogy a belefoglalás csalás eredménye.

„Azonban bármi is volt a közvetlen ok, végső soron, nem csalásnak köszönhető az, hogy a latinnyelvű egyház belefoglalta a *Comma Johanneum*-ot a Textus Receptus-ba. A használat során alakult ki az emberekben az igény, hogy ezt az olvasatot bele kell foglalni a görög szövegbe és hűségesen meg kell tartani, miután elérték a belefoglalását. Jogosan gondolhatjuk, hogy e történet mögött Isten határozott gondviselése húzódik meg.”²⁷

Amint rámutattunk, Hills rengeteg bizonyítékkal szolgál arról, hogy a szakasz már jóval a 15. század előtt használatban volt. De további bizonyítékok is a szakasz befoglalása mellett szólnak. „A külső bizonyítékok alapján fennáll legalább annak a lehetősége, hogy a *Comma Johanneum* olyan olvasat, amely valamilyen módon kimaradt a görög újtestamentumi szövegből, de megőrizték a latin szövegben a latinnyelvű egyház használatában. Ez a lehetőség egyre inkább valószínűbbé válik, ha megvizsgáljuk a belső bizonyítékokat is.”²⁸

Először, ha nem eredeti, akkor hogyan keletkezett a *Comma Johanneum* és hogyan szúrták be a latin Újtestamentum szövegébe?... Miért nem tartalmazza a szokványos szentháromsági formulát, nevezetesen az Atya, a Fiú és a Szentlélek? Miért szerepel benne ez az egyedülálló kombináció, amelyet sehol máshol nem találunk: az Atya, az Ige és a Szentlélek?

Másodszor, a *Comma Johanneum* kihagyásával látszólag csonka marad a szakasz. Merthogy általános szentírási stílus az, hogy fontos nagy horderejű igazságokat vagy figyelmeztetéseket hármas vagy négyes csoportokban említ, mint például, a többször ismételt „Három dolog, sőt négy” a Példabeszédek 30-ban, és a folyamatosan visszatérő refrén Ámós prófétánál:

„három bűne miatt, sőt négy miatt...” Összhangban van tehát a bibliai szóhasználattal elvárni azt az 1János 5,7–8-ban, hogy a „hármán vannak, akik bizonyosságot tesznek” legalább kétszer megismétlődjék. Ha belefoglalják a *Comma Johanneum*-ot, akkor a kifejezés kétszer ismétlődik meg. Ha kihagyják, akkor csak egyszer, ami furcsának hat.

Harmadszor, a *Comma Johanneum* kihagyása nyelvtani nehézségeket is felvet. A *lélek*, a *víz* és a *vér* szavak semlegesneműek, miközben az 1János 5,8 hímneműekként kezelik azokat. Ha elutasítják a *Comma Johanneum*-ot, nehéz megmagyarázni ezt a szabálytalanságot. Általában azt mondják, hogy az 1János 5,8-ban a *lélek*, a *víz* és a *vér* megszemélyesítve szerepelnek és ez az oka a hímnem alkalmazásának. Azonban

elég nehéz megfejtetni, hogyan von maga után egy ilyen megszemélyesítés a semlegesnemről a hímnemre való váltást. Ugyanis a 6. versben a *Lélek* szó egyértelműen a Szentlélekre vonatkozik, a Szentháromság harmadik személyére. Nyilván „meg van személyesítve” a *Lélek* szó ebben a versben, és mégis a semlegesnemet használja. Tehát, mivel a 6. versben a megszemélyesítés nem járt a nem megváltoztatásával, nem lehet tisztességesen érvelni mellette a 8. versben látható változás okaként. Ha azonban megtartjuk a *Comma Johanneum*-ot, akkor hamar egyértelművé válik a semlegesnemű főnevek, mint a *lélek*, a *víz* és a *vér* hímneművé válásának oka. Ez az *Atya* és az *Ige* főnevek befolyásának köszönhető, amelyek hímneműek. Ekképpen látható, hogy sok nehézségekkel jár az a feltevés, hogy a *Comma Johanneum* egy betoldás.²⁹

XXI. század: Következtetések

Az évszázadokon keresztül, sok istenfélő ember által vallott nézet az volt, hogy ez a szakasz és a Szentháromságról való tanúskodása jog szerint meg kell őrizze helyét a Szentírásban. Ezért a Trinitarian Bible Society [Trinitárius Bibliatársulat] továbbra is vallja, hogy Isten ihlette ezt a részt és hasznos a tanításra. A korábbi évszázadokban élt testvéreinkhez hasonlóan fenntartjuk a Szentháromságról az 1János 5,7–8-ban található bibliai tanítás hű tanúságtételét, hogy minden ember megismerje a mi háromegy Istenünket: Atya, Ige és Szentlélek.

Végjegyzetek

1. Amikor ez a füzet eredetileg íródott (1993), olyan angol bibliafordítások hagyták ki minden további megjegyzés nélkül a szakaszt, mint az American Standard Version, a New Century Version, a Revised Standard Version, a Good News Bible (amelyet néhány bibliatársulat alapul használ egyéb nyelvekre történő modern fordításaikhoz), a Revised English Bible, a Modern Language Bible, a New English Bible és a Philips által kiadott New Testament in Modern English. Továbbá, néhány bibliakiadás azzal növeli a zűrzavart e szakasz körül, hogy másképpen számozza a verseket. Ezek között található az American Standard Bible, a New American Standard Bible és a Revised Standard Version. További problémát okoz, hogy 1993 óta sok angol kiadást frissítettek vagy újraserkesztettek úgy, hogy nem jelezték a módosításokat. Ezért a fentebb említett lista lehet, hogy nem sorolja fel az 1János összes fordításainak jelenlegi változatait.

2. Lásd John Stott idézetét a szövegben.

3. Westminsteri Hitvallás, II.3. A Szentháromságot, „az Atya Isten, a Fiú Isten, és a Szent Lélek Isten” alátámasztó szentírási bizonyítékként idézi az 1János 5,7-et.

4. J. R. W. Stott, *The Epistles of John* (Grand Rapids, MI, USA: Wm B. Eerdmans Publishing Company, 1979), p. 180.

5. MS61 [Bruce M. Metzger, *The Text of the New Testament: Its Transmission, Corruption, and Restoration* (New York: Oxford University Press, 1992), p. 62].

6. Ez a fajta információ, amely helyet követel magának sok bibliakiadás lapszélén, sok zűrzavarhoz vezet a mi időnkben, és ezzel együtt zűrzavarhoz a keresztyének között a szakasz érvényességét illetően. A Ryrrie Study Bible 1993 óta azt hangoztatja, hogy „a 7. vers a *tanúskodnak* szóval kellene végződjön. A 7. vers hátralevő része és a 8. vers egy része nem fordul elő egyetlen görög kéziratban sem, csupán későbbi latin kéziratban” (p. 1918). Az 1984-ben megjelent New International Version azt állítja, hogy a 7–8 versek „a Vulgata késői kézírataiból származnak”, és hogy „nem találhatók egyetlen 16. század előtti görög kéziratban sem” (p. 906). Az eredeti New American Standard Bible azt mondja, hogy „csupán néhány késői [kézirat] tartalmazza” a vitatott szakaszt (p. 1066). A New Revised Standard Version azt mondja, hogy „néhány egyéb tekintély tartalmazza (variációkkal) a verseket” (p. 261). Az Amplified Version dőlt betűkkel hozza a vitatott szavakat, de közöl megjegyzést arról, hogy miért (p. 380). A Scofield Reference Bible azt állítja, hogy „általában az egyetértés, hogy a 7. vers nem rendelkezik semmilyen tekintéllyel, és csak betoldás” (p. 1325); a New Scofield Reference Bible ugyanezt a meglátást hajtogatja. Még a New King James Version is arra utal, hogy a szakasz nem méltó a szentírási státuszra [„NU, M kihagyja a *mennyben* (7.v.) egészen a *földön* (8.v.) tartó szavakat. Csupán 4 vagy 5 nagyon késői kézirat

tartalmazza ezeket a szavakat görögül” (p. 1346)]. Azonban az angol bibliák e kiadásainak folyamatos szerkesztése miatt a megjegyzések is változnak.

7. Metzger megemlíti a Greg. 88-at a 12. századból, Tisch. w 110-et a 16. századból és a Greg. 629-et a 14. századból, mint amelyek tartalmazzák az 1János 5,7-et (uo., pp. 101–102).

8. A spanyol püspökök Priscillánus és Idacius Clarus (Edward F. Hills, *The King James Version Defended* [Des Moines, Iowa, USA: The Christian Research Press, 1984], pp. 209–10).

9. Elgin S. Moyer, *The Wycliffe Biographical Dictionary of the Church* (Chicago, IL, USA: Moody Press, 1982), p. 188.

10. Henry kommentárjában a János három levele szakasz poszthumusz készült el Henry jegyzetei és írásai alapján.

11. Matthew Henry, *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible* (Iowa Falls, Iowa, USA: Riverside Book and Bible House, n.d.), VI.1090–91.

12. Uo., VI.1091–92.

13. Uo., VI.1092.

14. Uo.

15. Uo., VI1094.

16. R. L. Dabney, *Discussions of Robert Lewis Dabney*, biographical sketch by B. B. Warfield, 2 kötet (Carlisle, PA, USA: The Banner of Truth Trust, 1967), hátsó könyvfedél borítója.

17. Uo., 1377.

18. Uo., 1378.

19. Uo., 1380.

20. Uo., 1379–81.

21. Uo., 1381–82.

22. Uo., 1382.

23. Origenésznek „a Szentháromságról vallott nézetei a sabellianizmus és arianizmus között ingadoztak” (uo., 1383–1384).

24. Uo., 1389.

25. Hills, hátsó fedél.

26. Hill szerint Erasmus a 61. kézirat alapján iktatta be újból a szakaszt, amit később a vers jelenléte a *Codex Ravianus*-ban is támogatott, a 88. a lapszélén és a 629.-ben (uo., p. 209).

27. Uo., pp. 209–10.

28. Uo., p. 210.

29. Uo., pp. 210–12.

Megjegyzések

A Bibliatársulat Céljai

Sokféle nyelven kiadni és az egész világon terjeszteni a Szentírást.

Pontos és megbízható bibliafordításokat eszközölni, amelyek összhangban vannak az Ótestamentum héber masszoretikus szövegével és az Újtestamentum görög bevett szövegével (a Textus Receptussal), amelyeken az angol standard biblia, a King James-féle fordítás is alapszik.

Eszköznek lenni abban, hogy világosságot és életet hordozzunk Krisztus evangéliuma révén a bűneikben elveszett, valamint a hamis vallások és a hitetlenség sötétségében sýnylódó embereknek.

A protestáns keresztyénség reformált tanait támogatni bizonyosságot téve az Atyaisten, a Fiúisten és a Szentlélekisten egyenlő és örök istensége mellett, akik három különböző személy mégis egy Isten.

Fenntartani a Bibliát, mint Isten ihletett és tévedhetetlen Igéjét.

Isten dicsőségét és országa növekedését szolgálni Isten ígérének protestáns, azaz romlatlan változatait forgalmazva.

Trinitarian Bible Society

William Tyndale House

29 Deer Park Road

London SW19 3NN, England

email: contact@tbsbibles.org
tbsbibles.org | tbsonlinebible.com

Product Code: HUNA102

ISBN 978 1 86228 623 8

9 781862 286238